

< Schakel tussen overheid en kerken >

0 BD

Utrecht
uw kenmerk
ons kenmerk
afdeling

23 mei 2014

CIO Plen. 14041/cvs
Plenair

onderwerp

Kerken en de
Algemene verordening
gegevensbescherming

Aan Zijne Excellentie
de Minister van Veiligheid en Justitie
→ Mr. I.W. Opstelten

Aan Zijne Excellentie
de Minister van Binnenlandse Zaken
Dr. R.H.A. Plasterk

Excellentie(s),

bezoekadres

A. van Ostadelaan 140

postadres

Postbus 13049

3507 LA Utrecht

telefoon

030 232 69 25

fax

030 233 46 01

homepage

www.cioweb.nl

Via deze brief brengen wij gaarne een onderwerp van groot belang voor de Kerken onder uw aandacht met betrekking tot het *Voorstel voor een VERORDENING betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens* (de algemene verordening gegevensbescherming).

De Nederlandse Kerken hebben sinds de jaren negentig van de vorige eeuw naast de eigen ledenadministratie een uitwisselingssysteem van ledenadministratie in samenwerking met het SILA. Zoals aangekondigd in het overleg van 4 april jongstleden tussen het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken (CIO) en de Minister van Veiligheid en Justitie, zijn de Kerken op dit moment een project aan het uitvoeren om de huidige SILA-systematiek te verbeteren. Deze verbeteringen betreffen enerzijds de vergroting van de directe invloed van de eigenaar van de persoonsgegevens en anderzijds de verbreding van het systeem naar andere maatschappelijke organisaties.

Artikel 85 van de eerdergenoemde Verordening persoonsgegevens normeert ook de registratie en verwerking van persoonsgegevens door de Kerken. Deze normering baart de Kerken zorgen.

Allereerst willen wij opmerken dat het in lijn met (inter)nationale wetgeving zou passen als de strekking van artikel 85 van de Verordening de volledige en effectieve bescherming van de autonomie van de Kerken bevestigt. Dat geldt zowel voor het eerste als het tweede lid van artikel 85.

Meer specifiek stelt artikel 85 lid 1 van de Verordening dat het bestaande systeem in overeenstemming moet worden gebracht met de voorschriften van de Verordening. Hiermee erkent de Verordening onvoldoende de unieke positie van de Kerken ten

05/26/2014

14:42

030

27

1. Het Rooms-Katholiek Kerkgenootschap
2. De Protestantse Kerk in Nederland
3. De Remonstrantse Broederschap
4. De Algemene Doopsgezinde Sociëteit
5. De Christelijke Gereformeerde Kerken
6. De Verenigde Pinkster- en Evangeliegemeenten
7. De Nederlands Gereformeerde Kerken
8. De Gereformeerde Gemeenten
9. De Oud-Katholieke Kerk van Nederland
10. Het Nederlands-Israëlitisch Kerkgenootschap
11. Het Verbond van Liberaal-Religieuze Joden in Nederland
12. De Portugees-Israëlitische Gemeente
13. Het Legger des Heils
14. De Vrijzinnige Geloofsgemeenschap NPB
15. De Unie van Baptisten Gemeenten in Nederland
16. De Bond van Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland
17. De Gereformeerde Kerken in Nederland (Vrijgemaakt)
18. Het Kerkgenootschap der Zevende-dags Adventisten
19. De Evangelische Broedergemeente
20. De Molukse Evangelische Kerk/Geredja Indjili Maluku
21. Vereniging van Orthodoxen H. Nikolaas van Myra

opzichte van de staat en de eigen inrichtingsvrijheid van de Kerken. Wij bevelen u aan om een formulering te kiezen die meer mogelijkheden en autonomie biedt, zodat er een passende vorm van beheer en verwerking van persoonsgegevens kan worden gevormd voor de Kerken en waarbij het unieke SILA-systeem zoals wij dat in Nederland nu kennen wordt gerespecteerd.

Het feit dat de Verordening direct in werking treedt voor de Kerken (zoals ook beschreven in artikel 85 lid 1 van de Verordening) lijkt de Kerken en het SILA-systeem onvoldoende gelegenheid te bieden om met een realistisch alternatief voor de bestaande systematiek te komen.

Over artikel 85 lid 2 van de Verordening bestaat nog onduidelijkheid, aangezien het Europese Parlement¹ een ander tekstvoorstel doet dan de Commissie². De Commissie gaat uit van een toezichthoudende autoriteit. Mocht u opteren voor een variant met toezicht, dan stellen wij voor dat dit toezicht door de Kerken zelf georganiseerd wordt, zoals ook bij het horizontaal toezicht in de belastingsystematiek via het C/O het geval is. Onder verwijzing naar artikel 2:2 BW en de inrichtingsvrijheid van de Kerken achten wij inmenging in de organisatie van de kerk als juridisch onjuist en praktisch onwenselijk.

Een amendering van artikel 85, lid 1 zoals na eerste lezing door het Europees Parlement besproken, gaat uit van een gedragscode voor de Kerken. Ook deze amendering lijkt in strijd met de autonomie van Kerken, voor zover deze leidt tot staatsinmenging in de binnenkerkelijke organisatie. De Kerken kennen allen hun eigen inrichting en statuten. Beperking daarvan, zoals in de voorliggende teksten voorgesteld doet geen recht aan de vrijheid van de Kerk(en).

In het algemeen moeten de bepalingen uit de Verordening de status van de Kerken en religieuze organisaties die zij op basis van het nationale recht van de lidstaten hebben te respecteren en niet veroordelen. (Artikel 17 lid 1 VwEU). Bovendien vereisen de artikelen 10 en 22 van het Handvest van Grondrechten van de Europese Unie (die respectievelijk de vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst en de culturele, godsdienstige en taalkundige verscheidenheid betreffen) naar onze overtuiging een formulering van artikel 85 van de Verordening die overeenstemt met genoemde artikelen, die fundamentele beginselen van Europees Recht waarborgen. Dat is nu niet het geval. Artikel 85 van de Verordening zou in deze context eerder moeten dienen ter ondersteuning van de vrijheid van de Kerken.

Op basis van al het voorgaande doen wij een dringend appèl op de Nederlandse regering om in de onderhandelingen met betrekking tot deze Verordening te bevoor-

1 Het artikel luidt;

1. *Where in a Member State, churches and religious associations or communities apply, at the time of entry into force of this Regulation, adequate rules relating to the protection of individuals with regard to the processing of personal data, such rules may continue to apply, provided that they are brought in line with the provisions of this Regulation.*

2. *Churches and religious associations which apply adequate rules in accordance with paragraph 1 shall obtain a compliance opinion pursuant to Article 38.*

2 Artikel 85 zoals is voorgesteld door de Europese Commissie luidt:

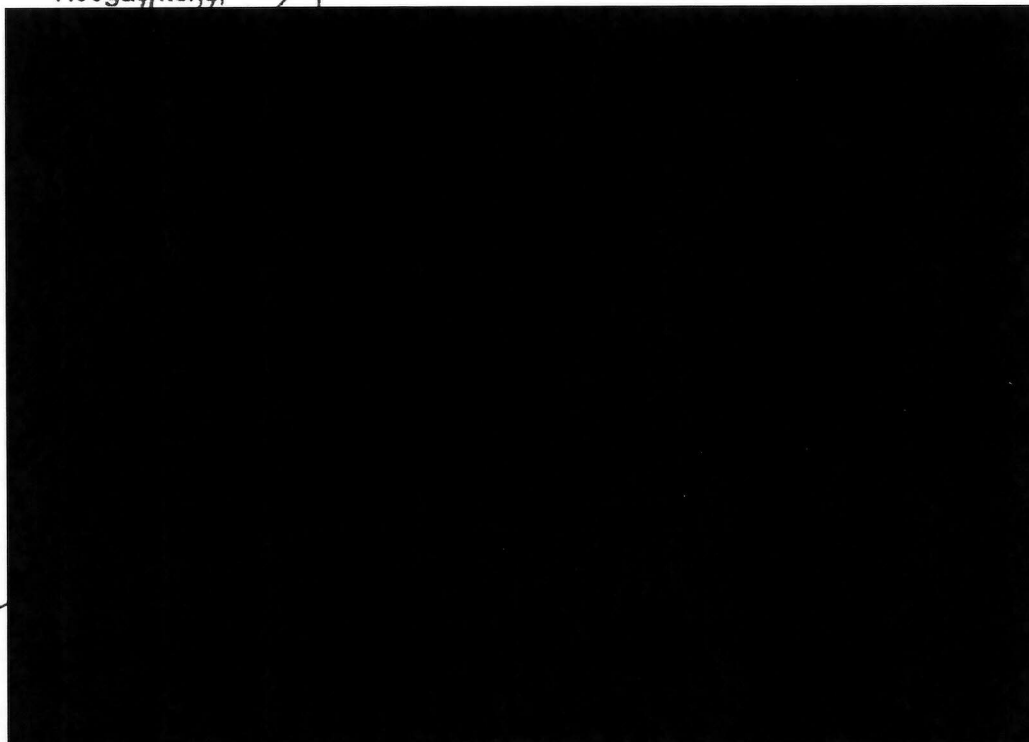
1. *Where in a Member State, churches and religious associations or communities apply, at the time of entry into force of this Regulation, comprehensive rules relating to the protection of individuals with regard to the processing of personal data, such rules may continue to apply, provided that they are brought in line with the provisions of this Regulation.*

2. *Churches and religious associations which apply comprehensive rules in accordance with paragraph 1 shall provide for the establishment of an independent supervisory authority in accordance with Chapter VI of this Regulation.*

ren dat deze Verordening – en met name artikel 85 van de Verordening – wordt
aangepast conform bovenstaande overwegingen en meer in het algemeen om te
pleiten voor de vrijheid van de Kerken bij de inrichting van het nieuwe Europese ka-
der ter bescherming van de persoonsgegevens.

Dank u voor uw aandacht en medewerking,

Hoogachtend,

05/26/2014 14:43 032